

KLIENTA STATUSA NOTEIKŠANAS POLITIKA

Saturs

1.	VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI	2
1.1.	POLITIKAS REGULĒJAMĀ SFĒRA	2
1.2.	POLITIKAS IZSTRĀDĀŠANA UN AKTUALIZĒŠANA	2
1.3.	IEKŠĒJO NORMATĪVO DOKUMENTU IZSTRĀDE UN AKTUALIZĒŠANA.....	2
1.4.	POLITIKAS MĒRĶIS	2
1.5.	LIETOTIE TERMINI UN SAĪSINĀJUMI	2
2.	KLIENTU STATUSU APRAKSTS UN TO PIEŠĶIRŠANAS PRINCIPI	3
3.	KLIENTA STATUSA UN IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU UN FĪ PIEMĒROTĪBAS MAIŅA.....	5
4.	INFORMĀCIJAS PUBLISKOŠANA.....	6

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1.1. POLITIKAS REGULĒJAMĀ SFĒRA

- 1.1.1. Rigensis Bank AS **Klienta statusa noteikšanas politika** nosaka kārtību, kādā Banka klasificē Klientus, kas vēršas Bankā, lai saņemtu ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakus pakalpojumus, atbilstoši to kompetencei un pieredzei darījumos ar Finanšu instrumentiem.
- 1.1.2. Politika ir izstrādāta, ievērojot Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likuma un citu Latvijas Republikas un Eiropas Savienības normatīvos aktu prasības, kas regulē ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakus pakalpojumu sniegšanu, kā arī Bankas iekšējo normatīvo dokumentu prasības.
- 1.1.3. Politikas un ar to saistīto procedūru prasību izpilde ir saistoša Bankas darbiniekiem, kas ir iesaistīti ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakus pakalpojumu sniegšanas, apkalpošanas un uzraudzības procesā.
- 1.1.4. Vispārējo kontroli pār Politikas prasību ievērošanu veic Bankas Valdes loceklis, kurš pārrauga Resursu pārvaldes darbu.
- 1.1.5. Politika ir publiski pieejams dokuments un Bankai ir tiesības vienpusēji un bez iepriekšēja klientu brīdinājuma veikt izmaiņas Politikā, atbilstoši izmaiņām normatīvajos aktos un Bankas iekšējos normatīvajos dokumentos.

1.2. POLITIKAS IZSTRĀDĀŠANA UN AKTUALIZĒŠANA

- 1.2.1. Politiku izstrādā un regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā, aktualizē Resursu pārvalde sadarbībā ar Juristu un iesniedz priekšlikumus izskatīšanai Valdē ar turpmāko apstiprināšanu Bankas Padomes sēdē atbilstoši izmaiņām Bankas darbībā un tās darbību ietekmējošajos apstākļos, kā arī saistošajos ārējos normatīvajos aktos.

1.3. IEKŠĒJO NORMATĪVO DOKUMENTU IZSTRĀDE UN AKTUALIZĒŠANA

- 1.3.1. Banka saskaņā ar šīs Politikas nosacījumiem izstrādā, groza vai papildina attiecīgos iekšējos normatīvos dokumentus.

1.4. POLITIKAS MĒRĶIS

Politikas mērķis ir noteikt:

- 1.4.1. Klienta statusa veidus, sniedzot ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakus pakalpojumus;
- 1.4.2. Klienta statusa piešķiršanas un maiņas principus;
- 1.4.3. Darījumu ar Finanšu instrumentiem atbilstības noteikšanas principus tiem Klientiem, kuriem tiek piešķirts Privāta klienta statuss;
- 1.4.4. Klientu informēšanas pienākumu attiecībā uz Klienta statusu vai tā maiņu.

1.5. LIETOTIE TERMINI UN SAĪSINĀJUMI

Termini, kuru definīcijas nav norādītas šajā Politikā, tiek lietoti atbilstoši Finanšu instrumentu tirgus likuma sniegtajām definīcijām.

Banka – Rigensis Bank AS.

Jurists – Juridiskās daļas darbinieks, kura darba pienākumos ietilpst ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanas procesa juridiskā apkalpošana.

Anketa – atkarība no Klienta pieprasītā pakalpojuma veida Klienta aizpildīta Bankas veidlapa „Klienta anketa ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu saņemšanai darījumiem ar finanšu instrumentiem” vai „Klienta anketa ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu saņemšanai (valūtas darījumi)”.

Finanšu instrumenti (FI) – vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvus, bet citai personai – finanšu saistības vai kapitāla vērtspapīrus, un kas ir noteikti Likumā.

FI apraksts – informācijas par Finanšu instrumentiem un ar tiem saistītiem riskiem, kas atrodas Bankas mājas lapā www.rigensisbank.com

Klienta statuss – Bankas veiktā Klienta klasifikācija, ņemot vērā Klienta kompetenci, zināšanas un pieredzi darījumos ar finanšu instrumentiem. Klientam tiek piešķirts viens no šādiem statusiem „Privāts klients”, „Profesionāls klients” vai „Tiesisks darījumu partneris”.

Klients – juridiska vai fiziska persona (rezidents vai nerezidents), kurai Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus vai ieguldījumu blakuspakalpojumus.

Likums – Latvijas Republikas Finanšu instrumentu tirgus likums.

Līgums – ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu līgums vai Līgums par darījumiem ar finanšu instrumentiem valūtas tirgū, kas tiek noslēgts starp Banku un Klientu.

Politika – Šī Klientu statusa noteikšanas politika.

Rīkojums - Klienta vai tā pilnvarotās personas, gribas izpaudums attiecībā uz Finanšu instrumentiem (pirkt, pārdot, pārvest, bloķēt, ieķīlāt u.c.), pamatojoties uz kuru Banka uzsāk Finanšu instrumentu darījuma veikšanu.

2. KLIENTU STATUSU APRAKSTS UN TO PIEŠĶIRŠANAS PRINCIPI

- 2.1. Banka piešķir Klientam vienu no Likumā noteiktajiem klienta statusiem, ņemot vērā Klienta sniegto informāciju par savu iepriekšējo kompetenci, pieredzi un zināšanām par ieguldījumu pakalpojumiem vai ieguldījumu blakus pakalpojumiem, kā arī analizējot citus dokumentus un radītājus, kas raksturo Klienta darbību. Banka dokumentē statusa piešķiršanu Klientam atbilstoši spēkā esošajām Bankas procedūrām attiecībā uz ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu.
- 2.2. Lai iegūtu informāciju par Klientu un piešķirtu Klientam noteiktu statusu, Banka pirms Līguma noslēgšanas, lūdz Klientu aizpildīt Anketu.
- 2.3. Banka pirms ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakus pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas un Līguma noslēgšanas informē Klientu par tam noteikto statusu, izmantojot sakaru līdzekļus un to saziņas veidu, par kuru Banka un Klients ir vienojušies.
- 2.4. Klients, kuram tiek sniegti ieguldījumu pakalpojumi atbilstoši Likumam, tiek piešķirts viens no šādiem klientu statusiem:
 - Privāts klients;
 - Profesionāls klients;
 - Tiesīgs darījumu partneris.
- 2.5. **Profesionāls klients** ir:
 - 2.5.1. Latvijas Republikā vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencētas un uzraudzītas iestādes:
 - kredītiestādes,
 - ieguldījumu brokeru sabiedrības,
 - citas licencētas vai regulētas finanšu iestādes,

- ieguldījumu fondi un ieguldījumu pārvaldes sabiedrības,
 - alternatīvo ieguldījumu fondi un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieki;
 - apdrošinātāji,
 - pensiju fondi,
 - preču dāļeri,
 - sabiedrības, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai atvasināto finanšu instrumentu tirgos vai atvasināta instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto finanšu instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgus dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū,
 - citas komercsabiedrības, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- 2.5.2. komercsabiedrības, kas atbilst divām no minētajām trim prasībām:
- pašu kapitāls — ne mazāks kā 2 miljonu *euro*,
 - neto apgrozījums — ne mazāks kā 40 miljonu *euro*,
 - bilances vērtība — ne mazāka kā 20 miljonu *euro*;
- 2.5.3. valstis un pašvaldības, valsts iestādes, kas pārvalda valsts parādu, valstu centrālās bankas, Pasaules Banka, Startautiskais Valūtas fonds, Eiropas Centrālā banka un citas starptautiskās finanšu institūcijas;
- 2.5.4. citas komercsabiedrības, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana finanšu instrumentos un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- 2.5.5. Klients, kurš citā valstī atzīts par Profesionālu klientu saskaņā ar procedūru, kas ir līdzvērtīga Latvijas Republikā noteiktajai.
- 2.6. Par Profesionālu klientu var atzīt jebkuru Klientu, kas ir izteicis attiecīgu lūgumu, un kura zināšanas un pieredze Banka ir izvērtējusi un tā atbilst vismaz diviem no šādiem kritērijiem:
- Klients ir veicis būtiska apmēra darījumus attiecīgajā tirgū — vismaz 10 darījumus ceturksnī iepriekšējo četru ceturkšņu laikā;
 - Klienta finanšu instrumentu portfeļa vērtība, kas aptver finanšu līdzekļus un finanšu instrumentus, pārsniedz 500 000 *euro*;
 - Klientam vai tā pārstāvim, kas pieņem lēmumu par darījumu ar Finanšu instrumentiem veikšanu un iesniedz Rīkojumus darījumiem ar Finanšu instrumentiem, ir vismaz vienu gadu ilga pieredze finanšu sektorā amatā, kurā nepieciešamas zināšanas attiecībā uz darījumiem un pakalpojumiem, ko Klients plāno veikt vai saņemt kā Profesionāls klients.
- 2.7. Tiesīgs darījumu partneris**
- 2.7.1. Tiesīgā darījumu partnera statusu Banka var piešķirt:
- Politikas 2.5.1.punktā minētajām personām, izņemot apdrošinātājus, ieguldījumu fondus, alternatīvo ieguldījuma fondus un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekus;
 - Politikas 2.5.2. un 2.5.3.punktā minētajām personām;
 - apdrošināšanas sabiedrībai;
 - pensiju fonda pārvaldes sabiedrībai;
 - personām, kuru pamatdarbība ir darījumu veikšana ar precēm vai atvasinātajiem preču instrumentiem uz pašu rēķina;
 - valstu valdībām un pārnacionālām organizācijām.
- 2.7.2. Ja Politikas 2.7.1.punktā uzskaitītās personas ir reģistrētas citā Eiropas Savienības dalībvalstī, tām piemēro tādu Klienta statusu, kāds tai piemērojams saskaņā ar attiecīgās dalībvalsts normatīvajiem aktiem, pamatojoties uz šīs personas sniegto informāciju par attiecīgās dalībvalsts normatīvajiem aktiem (t.i., var izvēlēties – Profesionāla klienta vai Tiesīga darījumu partnera statuss).

- 2.7.3. Tiesīgā darījumu partnera statusu Banka var piešķirt Politikas 2.7.1.punktā minētajām personām tikai pamatojoties uz to rakstveida iesniegumu, kurā ietverts attiecīgs lūgums, vai piekrišanu attiecīgā statusa piešķiršanai. Piekrišanu var saņemt attiecībā uz sniedzamajiem ieguldījumu pakalpojumiem kopumā, individuāliem ieguldījumu pakalpojumiem vai atsevišķiem darījumiem.

2.8. Privāta klienta statuss un ieguldījumu pakalpojumu piemērotības Klientam noteikšana.

- 2.8.1. Banka piešķir Klientam Privāta klienta statusu, ja Klients neatbilst statusam Profesionāls klients vai Tiesīgs darījumu partneris vai arī ir pieprasījis statusa Privāts klients piešķiršanu.
- 2.8.2. Ja Klients nesniedz informāciju, kas jānorāda Anketā, un tas padara par neiespējamu izvērtēt Klienta atbilstību citam statusam, Banka piešķir Klientam Privāta klienta statusu.
- 2.8.3. Klienta statuss - Privāts klients - nodrošina iespējami augstu Klientu interešu aizsardzības pakāpi, plašāku informācijas sniegšanu par darījumiem ar Finanšu instrumentiem, kā arī ar tiem saistītiem riskiem, izmaksām.
- 2.9. Klientiem ar Privāta klienta un Profesionāla klienta statusu Banka nodrošina pēc iespējas labāku Klienta darījumu rezultātu sasniegšanas pienākumu, Bankai izpildot Klienta iesniegto Rīkojumu.
- 2.10. Ja Banka piešķir Klientam Privāta klienta statusu, tā nosaka Klientam ieguldījumu pakalpojumu un darījumu ar finanšu instrumentiem atbilstību Klienta interesēm (piemērotību). Nosakot piemērotību, Banka pamatojas uz Klienta iesniegto informāciju par tā zināšanām un pieredzi darījumos ar attiecīgiem Finanšu instrumentiem, kā arī Banka ņem vērā citu tās rīcībā esošo un publiski pieejamo informāciju par Klienta zināšanām, kompetenci un pieredzi darījumos ar attiecīgajiem Finanšu instrumentiem. Ja Klients nav iesniedzis informāciju, kas ļautu Bankai izvērtēt kāda darījuma piemērotību, Banka šādu darījumu atzīmē kā nepiemērotu Klientam. Par Bankas lēmumu Klientam tiek paziņots kopā ar paziņojumu par piešķirto Privāta klienta statusu.
- 2.11. Banka neiesaka Klientiem veikt tādus darījumus ar Finanšu instrumentiem, kas Klientiem ir atzīti par viņu interesēm neatbilstošiem (nepiemērotiem). Ja Klients iesniedz Rīkojumu nepiemērotā darījuma veikšanai, Banka pirms Rīkojuma izpildes brīdina Klientu par to, ka šāds darījums var radīt Klientam zaudējumus. Ja Rīkojums iesniegts pa telefonu, Klientam mutiski tiek izteikts brīdinājums par riskiem, un no Klienta tiek saņemts papildus apliecinājums, ka Klients pieņem riskus un piekrīt tiem, kā arī, ka Rīkojums ir spēkā. Ja Rīkojums iesniegts papīra formā, tad Klientam jāparakstās uz Bankas brīdinājuma, norādot parakstīšanas datumu. Ja Rīkojums iesniegts internetbankā, Klientam šāds brīdinājums tiek nosūtīts, izmantojot internetbanku.

3. KLIENTA STATUSA UN IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU UN FI PIEMĒROTĪBAS MAIŅA

- 3.1. Lai nodrošinātu Klientam sniedzamo ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakus pakalpojumu atbilstību Klienta statusam, kā arī piešķirtā Klienta statusa un ieguldījumu pakalpojumu un FI atbilstību Klienta darbībai un pieredzei, Banka pastāvīgi novēro Klienta darbību ar Finanšu instrumentiem un, konstatējot nepieciešamību, saskaņā ar Likumu Banka var mainīt Klienta statusu vai ieguldījumu pakalpojumu vai Finanšu instrumentu piemērotību Klienta interesēm.
- 3.2. Banka paziņojumā par statusu informē Klientu par tiesībām pieprasīt Bankai mainīt jau piešķirto Klienta statusu vai noteikto Finanšu instrumentu vai ieguldījumu pakalpojumu piemērotību.
- 3.3. Klienta statuss vai ieguldījumu pakalpojumu vai Finanšu instrumentu piemērotība Klienta interesēm var tikt mainīta Likumā noteiktajos veidos šādos gadījumos un kārtībā:

- 3.3.1. **Pēc Bankas iniciatīvas:** gadījumos, kad Banka, novērojot Klienta veiktos darījumus ar Finanšu instrumentiem vai citus Klienta statusu ietekmējošos apstākļus, nonāk pie secinājuma, ka Klients neatbilst piešķirtajam statusam. Lemjot par statusa maiņu Klientam, Banka maina Klienta statusu tikai uz to statusu, kas paredz lielāku aizsardzību Klientam, tas ir: no Tiesīgā darījumu partnera uz Profesionālo vai uz Privāto klientu un no Profesionālā klienta uz Privāto klientu. Par jauno piešķirto statusu Banka informē Klientu, nosūtot tam Paziņojumu par statusu un informējot Klientu, ka tam ir tiesības nepiekrīst jaunajam klienta statusam un pieprasīt to mainīt Likumā noteiktajā kārtībā.
- 3.3.2. **Pēc Klienta iniciatīvas,** ja Klients nepiekrīt Bankas piešķirtajam klienta statusam. Klients var prasīt mainīt savu Klienta statusu: no Privāta klienta uz Profesionālo klientu, no Profesionāla klienta uz Privāta klienta statusu vai uz Tiesīga darījumu partnera statusu, no Tiesīga darījumu partnera uz Profesionāla vai Privāta klienta statusu. Klients var lūgt statusa maiņu uz visiem vai atsevišķiem ieguldījumu pakalpojumiem vai darījumu ar Finanšu instrumentiem veidiem vai ieguldījumu pakalpojumu vai Finanšu instrumentu piemērotības Klienta interesēm maiņu tiem ieguldījumu pakalpojumiem un FI, attiecībā uz kuriem Klientam ir piešķirts Privāta klienta statuss. Savs lūgums Klientam jānoformē, uzrakstot un iesniedzot Bankā iesniegumu rakstveidā vai ar internetbankas starpniecību brīvā formā, norādot vēlamo statusu un uz kādiem ieguldījumu pakalpojumu un darījumu ar finanšu instrumentiem veidiem Klients pieprasa statusa vai piemērotības maiņu. Ja Klients lūdz statusa maiņu uz tādu, kas paredz zemāku Klienta interešu aizsardzības līmeni no Bankas puses, savam iesniegumam un no jauna aizpildītai Anketai Klientam ir jāpievieno atbilstību pieprasītajam statusam vai FI piemērotībai pamatojošie dokumenti vai informācija (piemēram, diplomu par izglītību, sertifikāti, licences, izziņas un rekomendācijas, kas apliecina konkrēto zināšanu un/vai pieredzes līmeni). Banka izpēta saņemtos Klienta dokumentus un informāciju, pārbauda to atbilstību Likuma prasībām attiecībā uz Klienta statusa maiņu un pieņem lēmumu, vai statusa vai piemērotības maiņa ir pieļaujama. Par pieņemto lēmumu Banka informē Klientu Līgumā noteiktajā kārtībā.
- 3.3.3. Ja Klients lūdz statusa maiņu vai prasa agrāk nepiemēroto ieguldījumu pakalpojumu vai Finanšu instrumentu atzīšanu par piemērotiem, par to tiek noslēgta attiecīga vienošanās.

4. INFORMĀCIJAS PUBLISKOŠANA

- 4.1. Banka publisko informāciju par *Klienta statusa noteikšanas politiku* savā interneta mājas lapā http://www.rigensisbank.com/lv/par_banku/dokumenti.html un regulāri, bet ne retāk kā reizi gadā, ja nepieciešams, veic tajā izmaiņas. Izmaiņas tiek publicētas Bankas interneta mājas lapā un ir spēkā no to ieviešanas datuma attiecīgajā interneta vietnē.
